

Voorstel

Hoe verder met RGS MKB: op weg naar een werkbare en toekomstbestendige standaard

Door: Gerard Bottemanne, GBNED.
Met medewerking van:
Dirk-Jan Blijderveen, NOAB
Mark Bisschop, DOCCO

Datum: 30 maart 2023

Versie: 0.2

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Doelstelling.....	5
3. Een betrouwbare basis.....	6
4. Afhankelijkheden van RGS MKB	10
4.1 Leveranciers van boekhoudsoftware.....	10
4.2 Uitvragende partijen.....	11
5. Lopende en geplande ontwikkelingen RGS MKB	14
6. Governance en beheer rondom RGS MKB.....	15
7. Gedachtengoed van RGS.....	16
Bijlagen	17
Bijlage I.....	17
Bijlage II.....	18
Bijlage III.....	19

1. Inleiding

RGS

Het Referentie Grootboekschema (RGS) is een omvangrijk schema met momenteel ruim [4.700](#) RGS-codes. Onderverdeeld naar groepen, rekeningen en mutaties. Het initiatief is gestart in 2012 en rond 2015 ondergebracht bij het SBR programma.

In de notulen van de Expert initiatiefgroep RGS, d.d. 9 oktober 2012 staat het volgende: *“Het is mogelijk het RGS niet alleen als een vertaling te zien van de grootboekrekeningen die een onderneming gebruikt naar een standaard set rekeningen maar het schema zelf ook bij ondernemingen / in softwarepakketten te implementeren”*. En *“Focus primair op MKB”* is genoemd door diezelfde initiatiefgroep, waar later in dit document ook nog even op terug wordt gekomen.

RGS wordt dus van meet af aan al gezien als een ‘Standaard rekeningschema voor ondernemingen in het MKB’. Een gedachtengoed dat 100% door RGS MKB gevolgd en ook uitgedragen wordt, zoals hierna zal blijken.

RGS MKB

RGS MKB is een zelfstandig initiatief met als basis het RGS schema. De doelstelling van **RGS MKB** is RGS meer toegankelijk te maken voor de doelgroep MKB ondernemers en de ondersteunende accountants- en administratiekantoren binnen het MKB segment. Dat wordt gedaan door:

1. Een selectie te maken uit de RGS codes, afgestemd op de beoogde doelgroep.
2. Het opnemen van documentatie bij alle gebruikte RGS-codes binnen RGS MKB.
3. Het RGS-schema onderverdelen in een decimaal rekeningschema van 5 cijfers.
4. Waar nodig ontbrekende RGS-codes opnemen in het schema.
5. Een relatie tussen RGS en (externe) rapportages, leesbaar voor gebruikers en bruikbaar door softwareleveranciers.

Na zo'n 2 jaar van intensieve inspanning is op dit moment onder de noemer RGS MKB een subset van RGS beschikbaar. Voorzien van codering op basis van een 5-cijferig [decimaal rekeningschema](#) en uitgebreide [documentatie](#) (veelal met boekingsvoorbeelden) van gebruikte RGS codes. Verder zijn er tools beschikbaar voor de implementatie van [RGS MKB door gebruikers](#) en van [RGS MKB door softwareleveranciers](#). De relatie tussen (externe) [rapportages en RGS](#) is (deels) beschikbaar en een 30-tal modellen voor [kengetallen op basis van RGS](#). Ook noemen we de beschikbaarheid van het RGS journaal met als eerste concrete invulling de [“Loonjournaalpost”](#). Verder zijn er ontwikkelingen (als RGS vaste activa) onderhanden en staan er nieuwe initiatieven op de planning.

Voor meer informatie over RGS MKB verwijzen we naar de website Boekhoudplaza.nl.

Hoe nu verder?

We staan aan de vooravond om RGS MKB verder uit te rollen en onder de aandacht te brengen van zowel (eind)gebruikers, softwareleveranciers als uitvragende en andere betrokken partijen.

Dit alles vanuit de scope van gebruikers van RGS MKB, zoals administrateurs en accountants en uitvragende partijen.

RGS MKB en het verdere succes daarvan kent een aantal afhankelijkheden waar we hierna op terugkomen en waarover is stilgestaan tijdens het overleg *“RGS MKB: op weg naar een werkbare en toekomstbestendige standaard”*, georganiseerd door NOAB, DOCCO en GBNED, op woensdag 22 maart 2023 bij AFAS te Leusden.

Bij de afsluiting van laatstgenoemde overleg is door Dirk-Jan van Blijderveen, vanuit zijn rol als voorzitter van bedoeld overleg en de daar ontstane vragen en discussie, genoemd dat er een voorstel komt hoe we verder willen gaan met RGS MKB, mede in relatie tot het SBR programma dat het standaard RGS (verder te noemen SBR RGS) onder beheer heeft.

Onderhavig document is de blauwdruk van genoemd voorstel als vertrekpunt en verdere afstemming met betrokken partijen.

2. Doelstelling

RGS MKB verder ontwikkelen en uitrollen in de praktijk op een zodanige wijze dat softwareleveranciers (primair van boekhoudsoftware), gebruikers (administrateurs in het MKB bedrijfsleven en betrokken accountants- en administratiekantoren) en uitvragende partijen (als CBS, Belastingdienst en banken) allen profijt hebben bij het werken met RGS in termen van efficiency en effectiviteit.

Dat willen we bereiken door een betrouwbare basis te bieden met RGS MKB zonder fouten in het RGS-schema en voorzien van relevante documentatie van alle betrokken RGS-codes. Het schema moet zodanig duidelijk en eenduidig zijn dat de eindgebruiker met een hoge mate van zekerheid (lees: betrouwbaarheid) bestaande rekeningschema's koppelt aan RGS. En op basis daarvan, zoveel als mogelijk geautomatiseerd, eenduidig gegevens kan uitwisselen met uitvragende partijen en kan gebruiken voor andere doeleinden, zoals het maken van financiële dashboards en het uitvoeren van benchmarks.

De regie van het RGS-schema moet inhoudelijk in handen van genoemde gebruikers komen in een nauw samenspel met uitvragende partijen. Met als doelstelling een blijvend op de praktijk afgestemd schema, ook daar waar het gaat om voorgestelde uitbreidingen van groepen en grootboekrekeningen in het schema. Doelstelling daarbij is ook dat van geen enkele RGS-code het gebruik daarvan onbekend is. Oftewel geen toevoeging van vele RGS-codes zonder enige vorm van documentatie.

Om bovenstaande te bereiken is het nodig dat er sprake is van:

- Een betrouwbare basis (zie hoofdstuk 3).
- Afhankelijkheden van RGS MKB met andere ontwikkelingen en partijen niet leidt tot vertraging en afbreuk van de beoogde kwaliteit. Maar waar mogelijk tot een goede samenwerking zonder verborgen agenda's en zonder dat techniek leidend is (zie hoofdstuk 4).
- Lopende en geplande ontwikkelingen van RGS MKB breed worden gedragen (zie hoofdstuk 5).
- Governance en beheer rondom RGS MKB op orde is (zie hoofdstuk 6).
- Het niet afwijken van het gedachtengoed van RGS, zoals oorspronkelijk bedoeld in 2012, en deze wijze waarop dat vanuit RGS MKB opnieuw mogelijk wordt gemaakt (zie hoofdstuk 7).

De volgende hoofdstukken geven nadere invulling aan onder andere de activiteiten van vele betrokken partijen. Wij spreken de wens uit dat alle betrokken partijen hun verantwoordelijkheid tonen en hun steentje bijdragen aan genoemde doelstellingen.

3. Een betrouwbare basis

Tijdens het overleg op 22 maart 2023 is tijdens de presentaties naar voren gekomen dat er een betrouwbare basis moet zijn voor verdere ontwikkeling van RGS in het algemeen en RGS MKB in het bijzonder. Het gaat dan om de mate van betrouwbaarheid (in termen van juistheid en volledigheid) van alle gehanteerde codes in het RGS schema. Al langer valt te constateren dat er onvolkomenheden in het RGS schema aanwezig zijn. Zie bijlage I en [RGS niet ready](#).

Vanuit RGS MKB is inmiddels zo'n 700 standaard RGS rekeningen op niveau 4 (grootboekrekeningen) opgenomen en gedocumenteerd en in veel gevallen voorzien van [boekingsvoorbeelden](#). Dat heeft in een aantal gevallen mede geleid tot correcties in het RGS schema (t/m 3.5).

Er zijn totaal zo'n 1.200 standaard RGS rekeningen op alleen niveau 4. Dat betekent dat zo'n 500 RGS rekeningen op niveau 4 (nog) niet zijn toegekend aan RGS MKB.

Het CBS heeft (op 23 maart 2023) een waardevolle query opgeleverd met RGS codes op niveau 4, aangeleverd voor de Productie Jaarstatistiek, die nog niet opgenomen zijn in RGS MKB. Het gaat om RGS codes die minimaal 10 maal zijn aangeleverd. Zie bijlage II. Ook AFAS heeft een dergelijke query opgeleverd. Beiden hebben inmiddels al geleid tot het bijwerken van RGS MKB. Eventuele bijzonderheden zijn/worden teruggekoppeld aan het CBS c.q. AFAS.

Voorstellen:

1. Nagaan welke van de hiervoor genoemde 500 RGS rekeningen nog wel thuishoren in RGS MKB en waarvoor de dan overgebleven RGS rekeningen zijn in de praktijk.

Hoe:

Leveranciers van boekhoudsoftware¹, met omvangrijke aantallen klanten die over zijn naar RGS, vragen een dergelijke query als het CBS en AFAS op te leveren. In elk geval wordt bij deze dit verzoek neergelegd bij Exact, Minox, Twinfield en SnelStart. Allen aanwezig tijdens het RGS MKB overleg op 22 maart jl.

Het resultaat wordt dan beoordeeld vanuit RGS MKB en zal mogelijk leiden tot toewijzen van RGS-codes aan RGS MKB.

2. Nagaan welke rekeningen nog opgenomen zijn als RGS mutaties (op niveau 5 van RGS) en feitelijk thuishoren op niveau 4 in relatie tot RGS MKB. Een eerste correctieslag heeft al plaatsgevonden in RGS 3.5

Hoe:

Leveranciers van boekhoudsoftware vragen om een query op te leveren met gebruikte RGS-codes op niveau 5. Met per gebruikte RGS-code tevens het aantal administraties waarin deze voorkomen. Zo kunnen we incidenteel gebruikte codes uitzonderen. In elk geval wordt dit verzoek neergelegd bij Exact en Twinfield die beide RGS niveau 5 ondersteunen in de boekhouding.

Het resultaat wordt dan beoordeeld vanuit RGS MKB en zal mogelijk leiden tot toewijzen

¹ Waar gesproken wordt over boekhoudsoftware in dit document wordt bedoeld boekhoudsoftware voor het MKB.

van RGS-codes aan RGS MKB. Voor de procedure van dit laatste zie het voorstel hierna.

3. Nagaan welke rekeningen nog ontbreken op niveau 4 in relatie tot RGS MKB. En welke mutaties op bestaande RGS codes worden voorgesteld.

Met ook als belangrijke vraag wie bepaalt of deze wel/niet opgenomen worden in RGS en RGS MKB en per wanneer?

Hoe:

A. Opgedane ervaring bij RGS MKB en [RGS niet ready](#) uitwerken in een overzicht voor gebruikers. Voorzien van een toelichting. Zie bijlage III met enkele voorbeelden.

B. Gebruikers vragen de juistheid van het overzicht te beoordelen. Het gaat dan om financieel administratief deskundigen uit onder andere de accountancy praktijk en bij uitvragende organisaties. Vanuit RGS MKB worden voorgestelde rekeningen en mutaties in elk geval gedeeld met NOAB en kenbaar gemaakt aan de markt via de nieuwsbrief van ICT Accountancy en via LinkedIn. Als daar behoefte aan is wordt een aparte nieuwsbrief vanuit RGS overwogen. Ook dit moment is RGS MKB een vast item in genoemde nieuwsbrief.

C. Datum bepalen waarop beoordeelde mutaties doorgevoerd worden via een tussentijdse update, bijvoorbeeld 3.5.1. Mutaties pas doorvoeren bij de eerstvolgende RGS versie 3.6 (eind 2023) werkt in de praktijk niet voor RGS MKB. Dat heeft ervaring in het verleden uitgewezen.

D. Mutaties doorvoeren in RGS MKB en tevens aanbieden aan het SBR programma om ook door te voeren in SBR RGS. Zo blijft e.e.a. gelijk oplopen. Het is uiteraard aan het SBR programma om dit op te volgen.

4. Aan het SBR programma tevens het voorstel om andere mutaties via de RGS beheergroep eveneens telkens vooraf te laten uitwerken in een overzicht voor gebruikers (met toelichting) en ter beoordeling aan te bieden aan gebruikers. En dan pas eventueel doorvoeren in een volgende RGS versie. Dat voorkomt mutaties in RGS, zonder dat deze zijn gedocumenteerd en het gebruik niet altijd duidelijk is. Zie bijlage I met eveneens voorbeelden van onduidelijke en foutieve mutaties in het RGS schema.

Net als afgelopen 2 jaar zal RGS MKB nazien welke mutaties in de standaard RGS dan relevant zijn voor RGS MKB.

5. Aan het SBR programma wordt geadviseerd de governance rondom het beheer van RGS te verbeteren. Aan de Belastingdienst, de NBA en het SRA wordt geadviseerd daarin de lead te nemen als direct betrokken organisaties bij de SBR expertgroep. En te komen tot een schriftelijke beoordeling (en uiteindelijk goedkeuring) van zowel het complete RGS schema in Excel als de RGS taxonomie in RGS én de daarbij behorende documentatie.

Op dit moment wil geen enkele bij SBR betrokken organisatie zijn/haar vingers branden aan een schriftelijke beoordeling van de hiervoor genoemde zaken. Vanuit GBNED is daar al meerdere jaren om gevraagd. Er wordt afgedaan met de opmerking dat sprake is van een publiek-, privaatrechtelijke samenwerking. Dat laatste mag natuurlijk nooit leiden tot het verwerpen van verantwoordelijkheid van de individueel betrokken organisaties.

Aansluiten bij de SBR RGS standaard

RGS MKB is vandaag de dag nog steeds 100% een subset van het complete SBR RGS schema. Met additioneel filters (ZZP, Eenmanszaak/Vof, BV (micro/klein), Stichting en vereniging (inclusief coöperatie) en een 5-cijferig decimaal rekeningschema dat nu is toegepast op alle standaard RGS-codes t/m niveau 4. Tevens een eigen (meer uniform) branchefilter en splitsing tussen passief en vervallen. Die aansluiting als subset willen we graag zo houden, mede vandaar de hiervoor genoemde voorstellen. Om RGS in zijn algemeenheid beheersbaar te houden en in te zitten waarvoor het bedoeld is **én te kunnen blijven gebruiken voor RGS MKB**, adviseren we de staande SBR organisatie om op korte termijn:

1. De RGS-codes voor woningcorporaties (zo'n 800) uit het standaard RGS schema te halen en op te nemen als extensie of eigen schema voor woningcorporaties.

Hierbij tevens goed na te lopen in welke administraties van niet woningcorporaties deze codes, al dan niet per abuis, ook gebruikt worden. Met name omdat het filter voor woningcorporaties pas in een latere versie is toegevoegd.

2. Na te lopen welke RGS-codes voor woningcorporaties zijn opgenomen in het standaard RGS schema zonder aanduiding woningcorporaties en vice versa. Dit te documenteren bij betreffende RGS codes en waar nodig te corrigeren.
3. Invulling te geven aan hoe in het algemeen om te gaan met extensies en branche specifieke rekeningen (is het langst [openstaande punt](#) van RGS niet ready – juni 2019). Daarbij ook de aanwezige RGS-codes voor de agrarische sector te betrekken.

M.b.t. de releasenotes van RGS 3.3 uit 2020 met 716 nieuwe RGS-codes is in januari 2021 een RGS niet ready [openstaand punt](#) opgenomen. Met name over de opname van nieuwe RGS-codes om, zoals de RGS beheergroep het verwoord: *“Er zijn RGS codes toegevoegd om het RGS schema ook dekking te kunnen geven voor rapportages over Coöperatie - Organisaties zonder winststreven – Fondsenwervende organisaties”*. Zonder verdere uitleg per RGS-code.

De RGS beheergroep geeft ook de volgende reactie (21 juli 2021): *“Betreft inderdaad het (beter) dekking geven aan de sectorale entypoints van KvK (NT). Wij zijn het eens dat “vervuiling” zoveel mogelijk voorkomen moet worden. Het is dan ook een punt van agenda om te bekijken in hoeverre dit soort entiteiten (waaronder ook **WoCo**) niet beter geregeld kunnen worden middels “extensies” op een basisschema RGS”*.

Met die reactie zal iedereen het eens zijn. Dat stemde GBNEED indertijd weer positief. Maar inmiddels is het maart 2023 en 2 RGS versies verder en zit Woco (Woningcorporaties), net als 124 RGS-codes voor de agrarische sector nog steeds in de standaard RGS. Dit wijkt ook af van de eerder genoemde *“focus op het MKB”*.

4. Zorgen dat de splitsing tussen RGS-codes op niveau 4 (rekeningen) en niveau 4 (mutaties) zuiver wordt. Eventuele rekeningen op niveau 5 moeten dan onderdeel gaan uitmaken van niveau 4 met de daarbij behorende toelichting. Op die wijze kan alle boekhoudsoftware aansluiten bij niveau 4 van RGS. Het bestaansrecht van RGS niveau 5 (mutaties) buiten boekhoudsoftware kan desgewenst apart onderzocht worden.

5. Uitleg te geven, zoveel mogelijk met toelichting en boekingsvoorbeelden, over de op dit moment niet door RGS MKB gebruikte standaard RGS-codes op niveau 4. En daarbij na te gaan welke codes dubbelop zijn en kunnen vervallen (status passief krijgen – dus niet zomaar verwijderd worden uit het schema).

Vanuit RGS MKB is al eerder een dubbelloop van enkele RGS-codes (op niveau 4) geconstateerd. Het voorstel om deze dubbelloop te corrigeren wordt meegenomen met andere voorgestelde mutaties vanuit RGS MKB.

Een voorbeeld van dubbelloop is de RGS-code WBedEemOme (45352) "Onderhoud machines" onder Exploitatie- en machinekosten. Terwijl er onder dezelfde groep ook aanwezig is WBedEemRom (45340) "Reparatie en onderhoud machines". Een tweede voorbeeld is de splitsing tussen de groep "Autokosten" en "Transportkosten" in plaats van één groep "Auto- en transportkosten". Dit levert nu 19 dezelfde rekeningen dubbel op. En niemand kan uitleggen wat nu het verschil is tussen beide. Zie ook [openstaand](#) hierover.

RGS MKB heeft tot heden de SBR RGS standaard gevolgd zonder 'eigen' nieuwe of gewijzigde RGS-codes op te nemen. Ondanks het feit dat enkele volgens ons noodzakelijke wijzigingen niet zijn gehonoreerd door de RGS beheergroep. Dit laatste belemmert wel de volledigheid van RGS MKB.

Het in de pas blijven lopen van RGS MKB met SBR RGS zal in grote mate afhankelijk zijn van verdere invulling aan en uitvoering van genoemde voorstellen. RGS MKB ziet RGS daarbij nadrukkelijk als een standaard rekeningschema, mede verwijzend naar de bij de inleiding genoemde notulen van de Expert initiatiefgroep RGS, d.d. 9 oktober 2012. Eerdere uitspraken door de RGS beheergroep dat RGS louter een referentieschema is staan dan ook haaks op de visie van RGS MKB.

4. Afhankelijkheden van RGS MKB

In het vorige hoofdstuk is de grootste afhankelijkheid al aan de orde gekomen, te weten “Het standaard RGS schema”. Hier komen enkele andere externe afhankelijkheden aan de orde die in belangrijke mate van belang zijn voor het bestaan van RGS MKB en de toekomst daarvan. Met een voorstel hoe daar mee om te gaan.

4.1 Leveranciers van boekhoudsoftware

RGS MKB is volledig gerelateerd aan het gebruik van RGS binnen boekhoudsoftware. Het begint allemaal aan de basis bij het inrichten en koppelen van (grootboek)administraties aan RGS en dan hebben we het niet over RGS MKB alleen. Op dit moment leert de praktijk dat niet alle leveranciers van boekhoudsoftware voortvarend met RGS omgaan. Zo is lang niet altijd de meest recente versie van RGS geïmplementeerd en dus beschikbaar voor eindgebruikers. En dan hebben we het niet alleen over kleinere spelers, maar ook over spelers uit de top-5 van boekhoudsoftware voor zowel ondernemers als kantoren in de accountancysector. Zo wordt RGS 3.2 uit 2019 nog gebruikt als meest recente versie voor gebruikers. Dan loop je 3 jaar en 883 RGS-codes achter bij RGS 3.5 van afgelopen december/januari. Dit betekent dat je vele nieuwe rekeningen en ook fouterstel niet hebt meegenomen met alle gevolgen van dien. Ook het gebruik van filters (denk aan 800 RGS codes, exclusief voor woningcorporaties) wordt regelmatig volledig genegeerd. Voor je het weet boek je als eindgebruiker op een RGS-code die exclusief is toegewezen aan Woningcorporaties en dat is natuurlijk niet de bedoeling van een standaard rekeningschema dat primair op het MKB is gericht.

Gaan leveranciers van boekhoudsoftware RGS MKB ondersteunen met filters naar:

- ZZP;
- Eenmanszaak/VOF;
- BV (micro/klein);
- Stichtingen en verenigingen (klein);

Gaan leveranciers van boekhoudsoftware het 5-cijferige RGS decimaal rekeningschema², RGS MKB rapportages, kengetallen en bijvoorbeeld het RGS journaal ondersteunen?

Positief te melden is dat meerdere leveranciers met nadruk aandacht hebben voor RGS MKB.

Voorstellen:

1. Betreffende softwareleveranciers vanuit RGS MKB informeren over de mogelijkheden en met name voordelen voor de eindgebruiker. Een activiteit die inmiddels in gang is gezet en zijn eerste vruchten afwerpt. Met name door te laten zien dat RGS MKB veel meer is dan alleen een koppelschema tussen het grootboek en bestaande rapportagesoftware.
2. RGS Ready aanscherpen en daarbij nazien op tijdige ondersteuning van de meest recente versie van RGS. [RGS Ready](#) is een initiatief van GBNED en in eerste instantie zijn de gehanteerde normen redelijk algemeen opgezet. Het meest recente normenkader dateert van juni 2019. Het is tijd om dat aan te scherpen. Zo heeft GBNED al voorgesteld dat bestaande houders van het “RGS Ready” label maximaal 3 maanden de tijd hebben om telkenmale in lijn te komen met de huidige stand van

² Het 5-cijferige RGS decimaal rekeningschema is een initiatief van RGS MKB, maar is toegepast op *alle* standaard RGS-codes t/m RGS niveau 4. Alleen specifieke RGS-codes voor Woningcorporaties zijn uitgezonderd. Vandaar dat wordt gesproken over RGS decimaal rekeningschema en niet alleen over RGS MKB decimaal rekeningschema.

zaken. Ook de filters van RGS MKB worden meegenomen. Anders wordt het label ingetrokken. De mate van ondersteuning van RGS kan dan tevens in een cijfer uitgedrukt worden. Zie [RGS Ready](#) voor meer informatie en de eerste verbeterpunten.

Het willen aanscherpen c.q. verbeteren van RGS Ready dateert inmiddels van een jaar geleden. De Belastingdienst is onder andere een partij geweest die daar een jaar geleden nadrukkelijk om heeft gevraagd. Daar zijn we blij mee, maar heeft echter nog niet geleid tot voorstellen tot verbetering vanuit de Belastingdienst. Hier wordt verderop in dit document op teruggekomen.

4.2 Uitvragende partijen

Het gaat dat om de afhankelijkheid van met name het aanleveren van goede koppelschema's voor RGS met (veelal externe) rapportages. Expliciet noemen we dan de jaarrekening modellen voor het MKB, de winstaangifte IB/VPB, financiële rapportages aan het CBS en banken.

Voor het aanleveren van financiële informatie aan externe partijen op basis van RGS, al dan niet via aparte rapportage- of fiscale aangiftesoftware, wordt gebruik gemaakt van de gegevensstandaard "RGS Brugstaat" of onderlinge API's, al dan niet overeenkomstig de afspraken die zijn gemaakt voor de RGS Brugstaat. Een voorbeeld van dit laatste is dat de aanleverende partij (zeg maar leverancier van boekhoudsoftware) de omslagcode betreft bij het aanleveren van de juiste saldi bij de juiste rekeningen.

Voor de relatie tussen RGS en rapportages aan uitvragende partijen ontbreekt op dit moment nog één gegevensstandaard. Zo is er de RGS Taxonomie (in XBRL) voor jaarrekening rapportages. Maar het CBS maakt daar bijvoorbeeld geen gebruik van en het Automatische winstaangifte (AWA) project van de Belastingdienst ook niet. Door mede het succes van de RGS brugstaat is vanuit GBNED al eerder (2021) een voorzet gedaan voor een uniforme gegevensstandaard voor de relatie tussen RGS en rapportages. Het aanbod aan alle betrokken partijen om gezamenlijk deze standaard vorm te geven staat nog steeds open. Positief te noemen is dat het CBS al eens een opzet heeft gemaakt van de relatie tussen RGS en de Productie jaarstatistiek op basis van genoemde gegevensstandaard. Mogelijk krijgt dat een vervolg.

Ook documentatie rondom genoemde koppelschema's is een belangrijk aspect. Oftewel een toelichting voor gebruikers over de gevraagde informatie, al dan niet per gegevenselement.

*In het verslag van de 2^e bijeenkomst van de Expertmeeting van RGS op 5 december 2012 bij het CBS staat bijvoorbeeld expliciet als aandachtspunt genoemd "**Aandacht voor de fiscale rekenregels**". Dit punt komt verderop nog even aan de orde.*

*Overigens wordt in dat zelfde verslag ook genoemd "**Focus op MKB**". Dat laatste mag nog even benadrukt worden ruim 10 jaar na dato en een RGS-schema van ruim 4.700 codes. Zeker ook in relatie tot het onderbrengen van RGS in het SBR programma en alle aandacht voor XBRL-techniek en de al eerder genoemde (grote) Woningcorporaties die de boventoon voeren in het huidige RGS schema. "Focus op MKB", zoals eerder genoemd sluit voor de volle 100% aan bij RGS MKB.*

Specifiek gericht op het CBS en de Belastingdienst leidt dit tot de volgende voorstellen op korte termijn:

CBS

Hier wordt RGS al een paar jaar succesvol ingezet voor het uitvragen van grootboeksaldi voor de jaarlijkse Productie jaarstatistiek (steekproefsgewijs). Op dit moment ontbreekt nog een koppelschema, leesbaar voor gebruikers. Met het CBS lopen inmiddels goede afspraken voor het aanleveren van de relatie tussen RGS en de genoemde statistiek. Ook RGS MKB heeft bij het CBS alle aandacht. Bijlage II is een voorbeeld van dit laatste.

Voorstel:

We spreken de wens uit dat het koppelschema tussen RGS en de Productie jaarstatistiek op korte termijn vanuit het CBS opgeleverd wordt voor in elk geval de standaard RGS codes. Daarover is inmiddels goed contact met het CBS. En dat daarna gewerkt wordt aan branchegerichte aanvullingen. Oplevering zo mogelijk via een Excel-sheet met benodigde informatie.

Vanuit RGS MKB wordt dit dan opgenomen bij het onderdeel "[Rapportages](#)" en bij de informatie over koppeling(en) bij de betreffende RGS codes.

Belastingdienst

M.b.t. de Belastingdienst wordt RGS ingezet voor de IB- en VPB-winstaangifte via met name fiscale aangiftesoftware (er zijn 5 leveranciers van dergelijke software). Met betreffende leveranciers zijn enkele jaren geleden afspraken gemaakt over het aanleveren van de gegevens via de RGS brugstaat of direct via een API. Die leveranciers hebben ook aan de wieg gestaan bij de ontwikkeling van de RGS brugstaat. Interessant te noemen is dat sommige leveranciers van fiscale aangiftesoftware ook het deponeren van de jaarrekening bij de KvK ondersteunen en dat daarvoor de grootboeksaldi in RGS van belang zijn. Ook het aanleveren van kredietrapportage aan banken is genoemd.

De Belastingdienst kent verder het Automatische winstaangifte (AWA) project sinds een jaar of vier. Met als doelstelling met name de grootboeksaldi voor de Winstaangifte Inkomstenbelasting (IB) direct te ontleen uit de boekhouding voor ZZP'ers die zelf de IB-aangifte doen. Er is indertijd een apart koppelschema tussen RGS en winstaangifte voor ZZP opgeleverd door de Belastingdienst, weer ingetrokken, en gevolgd door een nieuw koppelschema. Dit laatste koppelschema zit qua structuur volgens ons goed in elkaar. Zo wordt aangegeven wanneer een bepaalde RGS code wel/niet meegenomen gaat worden afhankelijk van het saldo (positief en negatief). Inhoudelijk is bij de start van RGS MKB het AWA koppelschema al eens naast RGS MKB gelegd. Voor zover we weten is de adoptie van AWA op dit moment beperkt tot slechts 2 leveranciers van boekhoudsoftware. Enkele andere leveranciers blijken afgehaakt. AWA heeft de aandacht van RGS MKB omdat ZZP daarbij een belangrijke doelgroep is en we graag willen weten welke RGS-codes in de praktijk gebruikt worden en wat de aandachtspunten dan zijn.

Ook is RGS onderdeel van de XML Auditfile Financieel. Er blijken echter al langere tijd twee versies van de XML Auditfile (XAF) met elk dezelfde aanduiding **3.2** in omloop met ieder een andere implementatie van RGS (geconstateerd tijdens RGS Ready in 2019). Dat komt het gebruik van de Auditfile met RGS niet ten goede en is na 4 jaar nog steeds niet hersteld. En er wordt al langer gesproken over een nieuwe versie van de XAF die meer strikt is.

Voorstellen:

1. Het door de Belastingdienst opleveren van een voor gebruikers leesbare koppelvlaak specificatie voor de relatie tussen RGS en de IB- en VPB-winstaangifte. En een beoordeling en goedkeuring van betreffende koppeling op basis van de RGS Taxonomie (in XBRL) voor in elk geval de IB- en VPB winstaangifte die via een aparte tool (met complimenten aan de Belastingdienst voor de ontwikkeling daarvan) een Json-tabel oplevert die vervolgens leesbaar is te maken voor gebruikers. Opgemerkt wordt nog wel dat betreffende tabel een grote redundantie van gegevens bevat en dat dit de leesbaarheid voor de gebruiker niet direct ten goede komt.
2. Het spoedig een besluit nemen door de Belastingdienst en communiceren aan de markt over welke van de twee 3.2 versie van de XAF nu de juiste 3.2 versie is en ook als basis dient voor softwareleveranciers om RGS te implementeren en verdere ontwikkeling.

Dit dus los van de ontwikkeling van een opvolger van XAF 3.2. Dit laatste heeft al een ruim aantal jaren (in elk geval meer dan 5) de aandacht en is ook al meerdere keren in de steigers gezet door de Belastingdienst en verschillende betrokkenen. Hier wordt ook verwezen naar het [Auditfileplatform](#) (voorheen XML Platform), waarvan het bestuur in handen is van de SRA en de Belastingdienst. Sinds begin vorig jaar is 216. de kartrekker bij het tot stand komen van een nieuwe versie van de XAF.

Geadviseerd wordt vanuit het Auditfileplatform een planning af te geven voor de ontwikkeling en implementatie van een nieuwe versie van de XAF. Zodat het wat minder vrijblijvend is en opnieuw wordt uitgesteld. Iedereen is het over eens dat de XAF een mooie standaard is die zich ruimschoots heeft bewezen in de praktijk. Maar ook dat de huidige XAF te vrijblijvend is qua inhoud. Vanuit RGS MKB wordt met veel interesse de ontwikkeling van XAF gevolgd en het toepassen daarvan onderzocht.

3. In navolging op het eerdere verzoek van de Belastingdienst om RGS ready aan te scherpen de voorgestelde verbeteringen beoordelen en aan te geven wat de verdere wensen zijn vanuit de Belastingdienst. Een en ander zoals eerder genoemd in dit verslag.
4. De ontwikkeling en met name stand van gebruik RGS-codes voor en door ZZP'ers te communiceren door de Belastingdienst met de markt in relatie tot het genoemde AWA-project.
5. Aan te geven wat de status is van het punt "**Aandacht voor de fiscale rekenregels**", zoals al genoemd in het verslag van de 2^e bijeenkomst van de Expertmeeting van RGS op 5 december 2012. Vanuit RGS MKB is al eerder gevraagd aan de Belastingdienst om een bijdrage te leveren aan de documentatie van RGS MKB codes en boekingsregels met betrekking tot fiscale rekenregels.

Het koppelen van fiscale rekenregels aan bepaalde RGS codes kan volgens RGS MKB een waardevolle aanvulling zijn om de adoptie van RGS te vergroten én de betrouwbaarheid te vergroten van aan te leveren gegevens. Denk aan zaken als reis- en autokosten, beperkte aftrek kosten voor een zakelijke lunch, privé gebruik goederen en diensten en BTW over privé gebruik auto van de zaak.

5. Lopende en geplande ontwikkelingen RGS MKB

De bedoeling is om door lopende en geplande ontwikkelingen RGS MKB, en daarmee RGS in haar totaliteit, breder onder de aandacht te brengen van gebruikers. En deze gebruikers te enthousiasmeren om van RGS MKB gebruik te maken in de praktijk.

Hierbij is het positief te kunnen melden dat het bezoek van de website www.boekhoudplaza.nl met meer dan 100% blijft stijgen t.o.v. telkens een jaar geleden. Zie de statistiek aan de rechterzijde ter illustratie.

Lopende en geplande ontwikkelingen m.b.t. RGS MKB zijn:

- RGS MKB 3.5.1 uitrollen medio 2023.
- Rapportages compleet maken. Inhoudelijke ondersteuning is gewenst.
- Export modellen rapportages en kengetallen (Json en CSV).
- Documentatie verder uitbreiden.
- Regelgeving integreren, met name fiscaal. Afhankelijk van inbreng Belastingdienst.
- Voorbeeld saldijst beschikbaar stellen.
- Rapportages op basis van voorbeeld saldijst beschikbaar stellen..
- RGS brugstaat uitbreiden met mutaties; met name voor vaste activa met aanduiding soort mutatie. (zo mogelijk in overleg nieuwe XAF), via STIPAC.
- RGS journaal verder ontwikkelen via STIPAC.
- RGS vaste activa verder ontwikkelen via STIPAC.
- RGS MKB trainingen.

Voorstel:

Genoemde ontwikkelingen zowel mogelijk realiseren en toetsen in samenwerking met gebruikers, softwareleverancier van onder meer boekhoudsoftware en uitvragende partijen.

Iedereen die geïnteresseerd is mee te werken aan een of meer van de genoemde ontwikkelingen is van harte uitgenodigd aan te sluiten bij het RGS MKB initiatief.

6. Governance en beheer rondom RGS MKB

Een terechte vraag die ook tijdens het RGS overleg op 22 maart 2023 ter sprake is gekomen heeft te maken met waarborgen rondom het beheer van RGS MKB en het onderhouden daarvan in de toekomst.

Dergelijke waarborgen zijn ook al ter sprake geweest ten tijde van de ontwikkeling van de RGS Brugstaat enkele jaren geleden. Hoewel dat laatste louter gaat om één specificatie van totaal zo'n 20 gegevenselementen. Daarvoor is indertijd het samenwerkingsverband [STIPAC](#) gestart door GBNED en DOCCO. STIPAC staat in dit verband voor "*Standaardisatie- en interoperabiliteitsplatform voor de accountancy- en accountingsector*".

Op dezelfde wijze kan het beheer van het RGS MKB schema ondergebracht worden bij STIPAC. Het gaat dan om het RGS MKB schema en daaraan gerelateerde standaarden als het RGS journaal en RGS vaste activa. Beide laatsten zijn al op de website van STIPAC te vinden. Wat betreft het RGS MKB schema betreft het dan additionele zaken t.o.v. het standaard RGS schema, zoals:

- Filters ZZP, Eenmanszaak/VOF, BV (micro/klein) en Stichting/vereniging.
- Het 5-cijferige decimaal rekeningschema.
- Koppelingen naar rapportages.

De wijze waarop STIPAC verder gestalte gaat krijgen zal zeker een onderwerp van discussie zijn de komende tijd (jaren). Ook de wijze waarin gebruikers, softwareleveranciers en uitvragende partijen mogelijk participeren. Een punt van aandacht hierbij is ook de financiering van de activiteiten.

Wat betreft RGS MKB inhoudelijk is inmiddels samenwerking met NOAB. Het gaat dan met name om het toetsen in de praktijk van RGS MKB ontwikkelingen en voorstellen tot nieuwe RGS codes en mutaties op bestaande RGS codes.

In december 2022 hebben GBNED en NOAB gezamenlijk al een eerste voorstel opgeleverd met betrekking tot nieuwe rekeningen en mutaties voor de meest recente versie RGS 3.5. Ook de discussie met de RGS beheergroep daarover is NOAB nadrukkelijk bij betrokken.

En het recente RGS MKB overleg op 22 maart 2023 is een initiatief van GBNED, NOAB en DOCCO te samen. Met medewerking van AFAS wat betreft het beschikbaar stellen van haar locatie en inhoudelijk meedenken met RGS MKB. Dat laatste willen we niet onvermeld laten.

Voorstel:

Komende periode c.q. maanden gaat eerst nog hard gewerkt worden aan het verder inrichten van RGS MKB. Onder andere het bepalen van daar nog ontbrekende RGS-codes en de daarbij behorende documentatie. Ook het nalopen van het decimaal rekeningschema is daar onderdeel van.

Medio 2023 moet dat leiden tot RGS 3.5.1 met wijzigingen die hopelijk dan ook in de standaard RGS doorgevoerd gaan worden.

Per dat moment wordt het decimaal rekeningschema als "standaard beschouwd".

Een ieder die suggesties heeft om RGS MKB te verbeteren, inhoudelijk of qua beheer wordt nadrukkelijk verzocht dat kenbaar te maken. Daartoe kan contact opgenomen worden met info@stipac.nl.

7. Gedachtengoed van RGS

Het eerste openbare (werk)document over RGS dateert van 18 mei 2012 en een bijeenkomst op 7 september 2012 is het startpunt geweest om RGS verder vorm te geven. In 2014 is de eerste versie van RGS tot stand gekomen door de inzet van Harold Kinds, feitelijk de geestelijk vader van de eerste versie van RGS.

Bij de inleiding is al genoemd dat RGS van meet af aan is gezien als een 'Standaard rekeningschema voor ondernemingen'. Een gedachtengoed dat 100% door RGS MKB gevolgd en ook uitgedragen wordt.

Notulen van de toenmalige expertmeetings rond het najaar van 2012 melden onder andere het volgende (waarvan sommigen al eerder ter sprake zijn geweest):

- Zorg voor voldoende stabiliteit rond het RGS.
- Zorg voor voldoende implementation guidelines in combinatie met voorlichting en opleiding over het juiste inhoudelijke gebruik van de standaard.
- Richt je in eerste instantie op de 80 tot 90% van de ondernemingen, het MKB. Ook aangegeven als "Focus primair op MKB".
- Voor de overheid ligt een aantal specifieke acties voor. De belangrijkste daarvan is het zorgen voor een gecombineerd 'datamodel' voor alle uitvragende gegevens (naar analogie van het WDO-datamodel). Dit vergt zowel denkkracht als capaciteit van de betrokken overheidspartijen.
- Neem zo mogelijk verbands- en samenhangcontroles op in het RGS om zo vroeg mogelijk in de keten inconsistenties gesignaleerd kunnen worden.
- Maak bij de ontwikkeling gebruik van (de kennis over) bestaande grootboekschema's.
- Voorkom dat we ons in "branche- en organisatie specifieke details verliezen.
- Aandacht voor de fiscale rekenregels.
- Geef aandacht aan de relatie met de SBR/XBRL-codering. *Hier staat dus niet maak een RGS Taxonomie in XBRL die niet tot nauwelijks is te lezen door leveranciers van boekhoudsoftware.*
- Zorg voor eenduidige definities van de grootboekrekeningen.

Bovenstaande sluit in zeer belangrijke mate aan bij het gedachtengoed van RGS MKB. Daarmee is vastgesteld dat RGS MKB de ontwikkeling van RGS ziet zoals oorspronkelijk de bedoeling was en dus nog steeds is.

Waarom het SBR programma sinds 2015 in ruime mate is afgeweken van bovenstaande uitgangspunten laten we in dit document verder buiten beschouwing.

We zijn wel benieuwd welke voorstellen opgepakt worden door betrokken organisaties. Waar nodig zijn we vanuit RGS MKB altijd bereid te klankborden over deze zaken.

Tot slot spreken we de wens uit dat we, analoog aan de titel van dit document, met RGS MKB bijdragen met een werkbare en toekomstbestendige standaard voor het MKB als primaire doelgroep.

Bijlagen

Bijlage I

Enkele voorbeelden van onvolkomenheden in RGS:

1. Er is gevraagd naar de ontbrekende rekening “Voorraadverschillen halffabricaten”. Die is opgenomen sinds 3.5. Maar tegelijkertijd ook onder KP-verkopen:
 - Kosten van halffabricaten, ingekocht in Nederland.
 - Kosten van halffabricaten, ingekocht in het buitenland.Zonder enige vorm van toelichting. Halffabricaten worden geproduceerd in de regel en niet ingekocht. Waarom opgenomen als “ingekocht” en waarom dan ook de splitsing naar Nederland en buitenland.
2. De rekening “Werkgeversbijdrage personeelsvereniging” ontbrak, zowel belast als onbelast (dus 2 rekeningen). In 3.5 is alleen opgenomen “Werkgeversbijdrage personeelsvereniging belast”. Terwijl onbelast in de praktijk juist vaker zal voorkomen. Zonder toelichting.
3. Er is een RGS rekening “Kilometervergoeding woon-werkverkeer”. Prima zou je zeggen onder personeelskosten. Maar deze rekening is opgenomen onder “verkoopkosten”. Onder personeelskosten ontbreken sowieso de rekeningen “Reiskostenvergoeding belast” en “Reiskostenvergoeding belast”.
4. We kennen het onderscheid tussen onderhanden werk (zijnde eigen voorraad) en onderhanden projecten in opdracht van derden. Geconstateerd wordt dat de rekening “Gefactureerde termijnen onderhanden werk” onterecht aanwezig is. Die rekening kan niet bestaan, want je factureert niet aan je zelf, maar produceert op voorraad.
Antwoord NBA helpdesk (16-3-2021):
De constatering dat de RGS-code niet juist is, is terecht.
Maar tot de dag vandaag is betreffende rekening nog steeds actief in RGS.
5. Onder Fiscale reserves is onder andere opgenomen:
BEivFirExp "Exportreserve eigen vermogen onderneming natuurlijke personen",
BEivFirRis "Risicoreserve eigen vermogen onderneming natuurlijke personen".
Oordeel zelf of die rekening expliciet thuishoren onder “Natuurlijke personen”.
6. De RGS code WFbeRlmRil “Rentebaten interne lening” kent GEEN branchecode, maar de omslagcode WFbeRlsRil “Rentelasten interne lening” met WEL de branchecode WONEN.

Bovenstaande zijn slechts enkele van onvolkomenheden.

Zie [RGS niet ready](#) voor alle bij RGS MKB bekende openstaande punten.

Let op:

Vele onvolkomenheden zullen niet opvallen tijdens het gebruik van het koppelen van een bestaand rekeningschema aan RGS. Je selecteert in je boekhoudpakket bijvoorbeeld de rekening “Kilometervergoeding woon-werkverkeer” en gaat er verder vanuit dat dit in orde is. Zonder dat je meteen ziet dat betreffende rekening niet onder “personeelskosten” valt. En achteraf valt het ook lang niet altijd op omdat veelal gerapporteerd wordt op een hoger niveau. Dat maakt mede dat het belangrijk is dat de basis zodanig in orde is dat dergelijke fouten voorkomen kunnen worden.

Bijlage II

Door CBS, 23 maart 2023.

Onderstaand de codes die in de Productiestatistiek worden aangeleverd, maar die niet in de RGS MKB zitten. In onderstaande tabel zijn de codes opgenomen die 10 keer of vaker zijn aangeboden met een Closingbalance niet gelijk aan 0. Wellicht geeft dit nog inzicht in ontbrekende van RGS MKB.

RgsCode	VerkortBeschrijving	Aantal
WBedEemKai	Kleine aanschaffingen inventaris	89
WBedAeaAdv	Overige advieskosten	78
WBedEemVpm	Verpakkingsmaterialen	61
WOmzGrpGr1	Netto-omzet groep 1	55
WFbeOrlRos	Rentelasten overige schulden	49
WFbeRlsRle	Rentelasten overige leningen	43
WBedAlkDak	Doorberekende kosten	41
WBedAdlNbo	Niet-verrekenbare BTW op kosten	37
WBedTraOtr	Overige transportkosten	37
WOmzNooNdo	Opbrengsten uit overige bronnen	37
WBedOvpUik	Uitzendkrachten	32
WBedAdlVal	Valutaomrekeningsverschillen	25
WBedHuiOvh	Overige vaste huisvestingslasten	19
WPerLesOvt	Overige toeslagen	17
WBedEemOme	Onderhoud machines	16
WPerWkfOwr	Overige werkkosten vrije ruimte	13
WPerSolOpr	Overige premies	12
WOvbHuoHuo	Huurontvangsten	12
WAfsAivOiv	Afschrijvingen overige immateriële vaste activa	10
WFbeRlsRIk	Rentelasten kredietinstellingen	10

Bijlage III

Voorbeeld van een overzicht met voorgestelde mutaties op het RGS schema.

Voorgestelde mutaties RGS MKB

RGS-code	RGS-reknr	Naam	D C	Z Z P	E Z	B V	Toelichting
Nieuwe codes							
WBedOvpRvo	40880	Reiskostenvergoeding onbelast	D	J	J	J	Onder "Overige personeel gerelateerde kosten", zie openstaand . Opgemerkt wordt dat het hier gaat om reiskostenvergoeding die als personeelskosten wordt aangemerkt. Zo blijven onder Overige verkoopkosten" bijvoorbeeld beschikbaar: - Reis- en verblijfkosten - KM-vergoeding En onder "Autokosten" blijft beschikbaar: - KM-vergoeding.
WBedOvpRvb	40881	Reiskostenvergoeding belast	D		J	J	Onder "Overige personeel gerelateerde kosten", zie openstaand .
BSchBepBpg	16206	Omzetbelasting over privé gebruik					Zie openstaand . Als goederen c.q. diensten privé gebruikt worden en deze diensten c.q. goederen zijn belast voor de omzetbelasting, dan moet daar omzetbelasting over afgedragen worden.
BSchBepBvb	16208	Omzetbelasting verlegd binnenland	C		J	J	Zie BTW verlegd binnenland en buitenland . Voorkomt gebruik niveau 5 RGS (Mutatieniveau).
BSchBepBbi	16209	Omzetbelasting leveringen/ diensten uit landen binnen EU	C	J	J	J	Idem
BSchBepBbu	16210	Omzetbelasting leveringen/diensten uit landen buiten de EU	C	J	J	J	Idem
Passief							Met nadrukkelijk de opmerking dat deze rekeningen vooralsnog wel in gebruik blijven. Als actief gebruik is afgenomen tot (nagenoeg) nihil blijven deze rekeningen ook nog aanwezig met de status "vervallen".
WBedVkkKmw	45646	Overige verkoopkosten: Kilometervergoeding woon-werkverkeer	D				Valt onder "Reiskostenvergoeding" overige personeelskosten. Zie eerder genoemd.
WBedVkkKer	45617	Kerstpakketten relaties verkoop gerelateerde kosten	D				Valt onder WBedVkkRel (45615) "Relatiegeschenken verkoop gerelateerde kosten".